

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

2.- Autoritats i personal (nomenaments, situacions i incidències)

CONSELLERIA DE TREBALL I FORMACIÓ

Num. 17654

Decret 51/2009, de 31 de juliol, de cessament i de nomenament de nous membres del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, integrats en el Grup II, com a representants d'organitzacions sindicals

L'article 78 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la nova redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer (BOIB núm. 32 ext., d'1 de març), disposa que el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social.

L'article 10.2 del Reglament d'organització i funcionament del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, aprovat mitjançant el Decret 128/2001, de 9 de novembre (BOIB núm. 140, de 22 de novembre), preveu les causes per les quals cessen en les seves funcions els membres del Consell Econòmic i Social.

La Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 9 de desembre), desenvolupa aquest òrgan estatutari, li atorga la qualitat d'òrgan de caràcter consultiu i determina la seva composició en l'article 4. En aquest sentit, formen part del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears un president; el Grup I, format per representants de les associacions empresarials; el Grup II, format per representants d'organitzacions sindicals, i el Grup III, constituït per representants de diferents sectors (agraris, pesquers, de la Universitat de les Illes Balears, etc.).

Quant a la designació i el nomenament dels membres del Grup II, és a dir, el corresponent als representants d'organitzacions sindicals, l'article 5 de la Llei 10/2000, abans esmentada, disposa que els haurà de nomenar el Consell de Govern, amb la designació prèvia de les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de les Illes Balears.

En data 8 de juliol de 2009 va tenir entrada en la Conselleria de Treball i Formació la proposta de Comissions Obreres de les Illes Balears del cessament i posterior nomenament dels membres del Consell Econòmic i Social integrats en el Grup II, en representació de l'organització sindical esmentada.

Per tot això, i en virtut del que disposa l'article 5.4 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, correspon al Consell de Govern de les Illes Balears el nomenament dels representants del Consell Econòmic i Social, un cop feta la designació i la proposta prèvies dels grups corresponents.

Vist tot això, a proposta de la Consellera de Treball i Formació i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 31 de juliol de 2009,

Decret

Article 1

En compliment del que estableix la lletra b) de l'article 7.1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, a proposta de l'organització que promoué el nomenament, en aquest cas Comissions Obreres de les Illes Balears, es disposa el cessament dels següents titulars i dels següents suplents, inclosos en el Grup II, com a membres representants de l'organització sindical abans esmentada:

Titular: Fernando González Martínez
Titular: Francesc Mellado Serra
Titular: Baltasar Piñeiro Pico
Titular: Agustina Canosa Valdomar

Suplent: Antonio Losada Díaz
Suplent: Rogelio Marín Canuto
Suplent: Diana Roberta Borràs Rhodes
Suplent: José Antonio Rojas Pizarro

Article 2

Vist el que disposa l'article 5.2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, per designació de Comissions Obreres de les Illes Balears, es nomena com a membres titulars i suplents representants de l'organització abans esmentada, inclosos en el Grup II:

Titular: Macià Bibiloni Oliver
Titular: Manolo Pino Pertierra
Titular: Diana Roberta Borràs Rhodes
Titular: Victoria Ferrer Pérez

Suplent: Júlia Sánchez Moreno
Suplent: Carmen Diaz de la Jara
Suplent: Xisco Mellado Serra
Suplent: Silvia Montejano Cofreces

Disposició final primera

Aquest Decret es comunicarà a la Secretaria General del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, per al seu coneixement i efectes oportuns.

Disposició final segona

Aquest Decret tindrà efectes el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

El president
Francesc Antich i Oliver

La consellera de Treball i Formació

Joana M. Barceló Martí

Palma, 31 de juliol de 2009

— o —

3.- D'altres disposicions

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Num. 17701

Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 24 de juliol de 2009 per la qual es regulen els ensenyaments inicials de la formació bàsica per a les persones adultes a les Illes Balears per al curs 2009-2010

La Llei 4/2006, de 30 de març, d'educació i formació permanents de persones adultes de les Illes Balears (BOIB núm. 50, de 6 d'abril) determina els principis generals de l'educació i la formació permanents de les persones adultes i estableix les característiques generals, els programes i les modalitats dels ensenyaments adreçats a la població adulta i és el marc de referència que s'ha de tenir en compte per al desplegament normatiu relatiu a les accions educatives i formatives per a les persones adultes.

D'altra banda, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació (BOE núm. 106, de 4 de maig) en el capítol IX del títol I, fixa els objectius, les finalitats i altres aspectes relatiu a l'organització de l'educació de les persones adultes.

El Reial decret 806/2006, de 30 de juny, (BOE núm. 167, de 14 de juliol) estableix el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu.

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 32, d'1 de març), a l'article 36.2, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB núm. 15, de 20 de maig), reconeix la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears i, com a tal, llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius.

Per tot això, a proposta de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent i fent ús de les facultats que m'atribueixen la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears i la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dict la següent:

ORDRE

Article 1
Objecte i àmbit d'aplicació

1. La present Ordre té per objecte regular l'organització i el funcionament dels ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes per al curs escolar 2009-2010.

2. Aquesta Ordre s'ha d'aplicar en els centres docents de les Illes Balears autoritzats per la Conselleria d'Educació i Cultura per impartir els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes.

Article 2
Finalitats

1. Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes han de proporcionar coneixements, destreses, habilitats, competències bàsiques

i tècniques que afavoreixin el desenvolupament personal, laboral i social i permetin l'adquisició de les tècniques instrumentals elementals i de les competències bàsiques necessàries per continuar estudis d'educació secundària per a persones adultes.

2. Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes tenen com a finalitat oferir a totes les persones majors de divuit anys la possibilitat d'adquirir, actualitzar, completar o ampliar les seves capacitats per promoure l'accés als diversos nivells del sistema educatiu i al món laboral; per afavorir la participació en la vida social, cultural i econòmica; i, a més, per possibilitar que les persones adultes puguin participar activament en el disseny del propi procés formatiu.

3. Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes, a més de contribuir al desenvolupament personal i a l'adquisició de les competències bàsiques, també han d'afavorir que s'assoleixin coneixements mínims per poder cursar formació ocupacional i contínua.

4. Per aconseguir les finalitats expressades, s'ha d'afavorir la signatura d'acords i convenis de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Cultura i altres conselleries amb competències en la formació de persones adultes, com també, amb les corporacions locals, els agents socials i les organitzacions culturals sense finalitat de lucre.

Article 3

Persones destinatàries

1. Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes estan dirigits a persones majors de divuit anys o a persones que compleixin aquesta edat dins l'any natural en què es matriculen per cursar aquests estudis.

2. Excepcionalment, poden cursar aquests estudis les persones majors de setze anys que es trobin en algun dels supòsits següents:

a) Disposar d'un contracte laboral amb un horari de feina que no els permeti assistir als ensenyaments que imparteixen els centres educatius en règim ordinari.

b) Ser esportistes d'alt nivell o d'alt rendiment.

c) Estar internats en un centre específic per a menors complint mesures judicials.

3. L'alumnat menor d'edat i major de setze anys que es trobi en alguna de les situacions indicades ha d'aportar la documentació que ho acredita en el moment d'inscriure's per accedir als ensenyaments inicials de la formació bàsica per a persones adultes.

4. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir les mesures oportunes que permetin prestar una atenció adequada a les persones adultes que presentin necessitats educatives específiques de suport educatiu.

5. Quant als centres penitenciaris, s'ha de facilitar l'accés de la població reclusa a aquests ensenyaments.

Article 4

Modalitats de l'oferta

Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes s'han d'impartir en la modalitat presencial, que permet el seguiment directe de l'alumnat. Implica l'assistència regular de l'alumnat a les sessions, d'acord amb l'organització temporal prevista. En aquesta modalitat, l'avaluació ha de ser contínua.

Article 5

Ordenació acadèmica

1. La metodologia ha de ser flexible i oberta, basada en l'autoaprenentatge, de manera que respongui a les capacitats, les necessitats, els interessos i la disponibilitat horària de les persones adultes.

2. Els ensenyaments inicials de la formació bàsica de persones adultes s'organitzen en tres nivells:

a) Alfabetització o nivell 1.

b) Consolidació o nivell 2.

c) Preparatori o nivell 3, dirigit a les persones que vulguin seguir estudis d'ensenyament secundari per a persones adultes.

Article 6

Nivell d'alfabetització o nivell 1

1. El nivell d'alfabetització o nivell 1 té com a finalitat permetre a la població adulta adquirir els coneixements i les competències bàsiques de lectoescriptura i de càlcul matemàtic per satisfer les necessitats lingüístiques i matemàtiques de la vida quotidiana i per comprendre la realitat de l'entorn.

2. El nivell d'alfabetització s'organitza amb un caràcter global i integrador i té com a referència les àrees que tinguin caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres coneixements.

3. Els ensenyaments d'alfabetització s'han d'organitzar de forma que les persones adultes els puguin realitzar en un curs acadèmic, no obstant això, es poden cursar durant més temps en funció de les necessitats, dels interessos i de la disponibilitat horària de les persones adultes.

4. Els ensenyaments d'alfabetització s'imparteixen en vuit períodes lectius setmanals. Cada període lectiu té una durada de 55 minuts.

5. Els centres educatius han de desenvolupar la programació d'aquest nivell d'acord amb el currículum que s'estableix a l'Annex 1 d'aquesta Ordre.

Article 7

Nivell de consolidació o nivell 2

1. El nivell de consolidació o nivell 2 té com a finalitat consolidar i reforçar els coneixements i tècniques instrumentals adquirits, així com ajudar a assolir els coneixements previs i les competències bàsiques per poder cursar la formació ocupacional i la contínua.

2. El nivell 2 s'organitza en tres àmbits de coneixement: l'àmbit de comunicació, l'àmbit científicotecnològic i l'àmbit social.

3. El nivell 2 s'ha d'organitzar de forma que les persones adultes el puguin realitzar en un curs acadèmic, no obstant això, les persones adultes poden cursar aquest nivell durant més temps, en funció de les seves necessitats, interessos i disponibilitat horària.

4. El nivell 2 s'ha d'impartir en vuit períodes lectius setmanals que s'han de distribuir de la manera següent:

a) Àmbit de comunicació: 3 sessions

b) Àmbit científicotecnològic: 3 sessions

c) Àmbit social: 2 sessions

5. Els períodes lectius han de tenir una durada de 55 minuts.

6. Els centres educatius han de desenvolupar la programació d'aquest nivell d'acord amb el currículum que s'estableix a l'Annex 1 d'aquesta Ordre.

Article 8

Nivell preparatori o nivell 3

1. El nivell preparatori o nivell 3 té com a finalitat que l'alumnat adquireixi les competències que permetin l'accés a l'educació secundària per a persones adultes que condueix a l'obtenció del graduat en educació secundària obligatòria.

2. El nivell 3 s'organitza en tres àmbits de coneixement: l'àmbit de comunicació, l'àmbit científicotecnològic i l'àmbit social.

3. El nivell 3 s'ha d'organitzar de forma que les persones adultes el puguin realitzar en un curs acadèmic, no obstant això, les persones adultes poden cursar aquest nivell durant més temps, en funció de les seves necessitats, interessos i disponibilitat horària.

4. El nivell 3 s'ha d'impartir en dotze períodes lectius setmanals que s'han de distribuir de la manera següent:

a) Àmbit de comunicació:

· Llengua i literatura catalana 2 sessions

· Llengua i literatura castellana 2 sessions

· Llengua estrangera 2 sessions

b) Àmbit científicotecnològic:

· Matemàtiques 2 sessions

· Ciències de la naturalesa 2 sessions

c) Àmbit social:

· Ciències socials 2 sessions

5. Els períodes lectius han de tenir una durada de 55 minuts.

6. Els centres educatius han de desenvolupar la programació d'aquest nivell d'acord amb el currículum que s'estableix a l'Annex 1 d'aquesta Ordre.

Article 9

Equivalències i valoració de coneixements i d'experiències adquirides

1. Les persones que desitgin matricular-se per primera vegada en aquests ensenyaments han de participar, amb caràcter preceptiu, en un procés de valoració inicial previ a l'inici del procés formatiu. Aquest procés té la finalitat de valorar els aprenentatges previs i les aptituds de l'alumnat adult en relació amb els objectius, els continguts i les competències bàsiques d'aquests ensenyaments. També ha de servir per establir l'itinerari formatiu més adequat a les necessitats, les capacitats, els interessos i la disponibilitat horària de l'alumnat.

2. Els procediments que s'estableixin han de poder avaluar aprenentatges adquirits tant per mitjà d'activitats d'ensenyament, reglat o no reglat, com mitjançant l'experiència laboral o activitats socials.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir les pautes per garantir l'aplicació de criteris i procediments homogenis de valoració inicial, que possibilitin l'accés a la formació en igualtat de condicions amb independència del centre per a persones adultes en què es faci el procés de valoració inicial.

4. A cada centre s'ha de constituir una comissió de valoració inicial, formada pel coordinador o la coordinadora d'ensenyaments inicials, l'orientador o l'orientadora del centre i un professor o una professora que imparteixi aquests ensenyaments. En cas que el centre no disposi d'orientador o d'orientadora, ha de ser membre de la comissió el cap o la cap d'estudis. Aquesta comissió s'ha de constituir al principi de cada curs escolar i s'ha de mantenir fins al final d'aquest per resoldre totes les qüestions relatives al procés de valoració que es puguin produir al llarg del curs. La Comissió pot rebre ajuda de persones expertes en alguna matèria per resoldre les qüestions que cregui convenients. En qualsevol cas, els experts no formen part de la Comissió i els dictàmens o les opinions que emetin no són vinculants.

5. Al llarg de tot el procés formatiu, els alumnes es poden adreçar a la Comissió de Valoració perquè valori l'experiència que vagin adquirint mitjançant aprenentatges formals, no formals i informals que considerin que poden ser tinguts en compte amb la finalitat de redissenyar el propi procés formatiu.

Article 10 Professorat

1. Els ensenyaments inicials han de ser impartits per titulats del cos de mestres o d'un títol de grau equivalent. Per impartir l'idioma estranger cal que es tenguí l'especialització o la qualificació corresponent.

2. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'organitzar un curs de formació per al professorat que imparteixi per primera vegada ensenyaments per a persones adultes i que tenguí un nomenament per a tot el curs acadèmic. L'objectiu del curs és donar-li a conèixer les característiques de l'alumnat que atén i facilitar-li eines i recursos que li permetin respondre millor als interessos i a les necessitats formatives de les persones adultes.

Article 11 Orientació i tutories

1. Cada grup ha de tenir un professor tutor o una professora tutora que coordini els ensenyaments i l'acció tutorial del professorat que integra l'equip docent del grup. L'acció tutorial és una tasca col·legiada exercida per l'equip docent de cada grup d'alumnes.

2. El tutor o la tutora ha de fer saber a l'alumnat que té assignat quin és l'horari d'atenció que posa a la seva disposició i els canals de comunicació que pot utilitzar.

3. El tutor o la tutora ha de donar a conèixer a l'alumnat el conjunt d'accions educatives i orientadores que contribueixin a desenvolupar i potenciar competències bàsiques en el procés d'aprenentatge, que l'orientin per aconseguir el propi desenvolupament educatiu i que l'ajudin a prendre decisions que li possibilitin continuar estudis o entrar al món laboral.

4. El tutor ha de dedicar tres hores de l'horari de dedicació complementària d'obligada permanència en el centre per desenvolupar aquesta tasca. Una hora l'ha de destinar a l'atenció tutorial individualitzada de l'alumnat; una altra hora per a la coordinació entre el professorat que integra l'equip docent del grup i/o reunió de tutors, i la tercera hora s'ha de destinar a les tasques administratives pròpies de la tutoria esmentada.

5. Correspon al Departament d'Orientació dels centres educatius elaborar la programació, el desenvolupament i l'avaluació d'aquestes activitats que s'han de reflectir al Pla d'Orientació i d'Acció Tutorial que s'ha d'incloure en el projecte educatiu del centre. Si el centre no disposa de Departament d'Orientació aquesta tasca l'ha de fer el cap o la cap d'estudis.

Article 12 Avaluació, promoció i certificació dels ensenyaments inicials

1. L'avaluació dels ensenyaments inicials ha de ser contínua i integradora, amb observació i informació sobre el procés, tenint en compte les característiques individuals de cada persona. Ha de servir per diagnosticar, orientar, regular i construir coneixements i actituds al llarg del procés d'ensenyament-aprenentatge.

2. Durant el procés s'han d'establir tres fases:

a) Una avaluació inicial, amb caràcter diagnòstic, per conèixer els coneixements previs de l'alumnat, poder-lo orientar i dissenyar-ne l'itinerari formatiu.

b) Una avaluació formativa i formadora, que s'ha de realitzar durant tot el procés d'aprenentatge per ajustar els processos educatius que ajudin a aconseguir els objectius previstos.

c) Una avaluació sumatòria, que es dona en l'última fase, d'estructuració de nous coneixements, amb una funció de síntesi i valoració d'aprenentatges i processos.

3. El procés d'avaluació ha de servir per establir les mesures curriculars i organitzatives necessàries per atendre la diversitat de l'alumnat i els seus ritmes d'aprenentatge.

4. Les persones adultes que assolixin els objectius corresponents al nivell 1 dels ensenyaments inicials han de promocionar al nivell 2. Si s'aconsegueixen els objectius corresponents al nivell 2 s'accedeix al nivell 3.

5. La superació del nivell 3 dels ensenyaments inicials dóna dret a l'expedició d'una certificació i a l'accés a l'educació secundària per a persones adultes que condueix a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

6. Al llarg del curs s'han de realitzar tres sessions d'avaluació, la darrera ha de ser final.

7. A les sessions d'avaluació dels nivells 1 i 2 dels ensenyaments inicials han de participar el tutor o la tutora del grup i l'orientador o l'orientadora del centre. Si el centre no té orientador o orientadora, hi ha de participar el cap o la cap d'estudis.

8. A les sessions d'avaluació del nivell 3 dels ensenyaments inicials han de participar el tutor o la tutora i els mestres de l'equip docent del grup d'alumnes que s'avalua, com també, l'orientador o l'orientadora del centre. Si el centre no té orientador o orientadora, hi ha de participar el cap o la cap d'estudis.

9. Les qualificacions dels nivells 1 i 2 han de ser globalitzades i s'han d'expressar en els termes següents: 'superat', 'no superat'.

10. En el nivell 3, s'han de valorar els tres àmbits de coneixement. Les qualificacions han de respondre a aquests termes: insuficient (IN), suficient (S), bé (B), notable (N), excel·lent (E). Per superar l'àmbit de comunicació es requereix avaluació positiva en: Llengua catalana i literatura; Llengua castellana i literatura i en Llengua estrangera. Per superar l'àmbit científicotecnològic es requereix avaluació positiva en: Matemàtiques i Ciències de la naturalesa. Per superar l'àmbit social es requereix avaluació positiva en Ciències socials.

Article 13 Documents d'avaluació

Els documents d'avaluació són:

a) L'expedient acadèmic de l'alumnat, que ha d'incloure les dades d'identificació del centre, de l'alumne o l'alumna i la informació relativa al procés d'avaluació. S'ha d'ajustar al model de document que es troba al GESTIB. L'arxiu i custòdia dels expedients acadèmics correspon als centres educatius.

b) L'historial acadèmic, que és el document oficial que reflecteix els resultats de l'avaluació i les decisions relatives al progrés acadèmic. Té valor acreditatiu i s'ha de lliurar a l'alumnat en acabar els ensenyaments inicials de la formació bàsica; s'ha d'ajustar al model de document que es troba al GESTIB. Ha de ser emès en imprès oficial, signat pel secretari i amb el vistiplau del director del centre.

c) Les actes d'avaluació, que han d'incloure la relació nominal de l'alumnat que compon el grup i les qualificacions obtingudes, s'han de tancar després de cada sessió d'avaluació i les ha de signar el tutor i tots els components de l'equip docent i s'hi ha de fer constar el vistiplau del director. Els seus continguts s'han d'ajustar al model de document que es troba al GESTIB.

d) Certificació de notes, que s'ha d'emplenar i lliurar a l'alumnat quan hagi superat un nivell dels ensenyaments inicials. S'ha d'ajustar al model de document que es troba al GESTIB.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que s'estableix en aquesta Ordre i, en concret, es deroga l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 19 de juliol de 2002 (BOIB núm. 94, de 6 d'agost) que regula els ensenyaments inicials de la formació bàsica de les persones adultes a les Illes Balears.

La consellera d'Educació i Cultura
Bàrbara Galmés Chicón

Palma, 24 de juliol de 2009

ANNEX 1

Curriculum dels ensenyaments inicials

Introducció

Els ensenyaments inicials per a persones adultes s'organitzen en ensenyaments inicials de nivell 1, de nivell 2 i de nivell 3 i es desenvolupen en tres cursos acadèmics. Per a moltes persones són el punt de partida en el seu procés d'aprenentatge al llarg de la vida.

La societat en què viu l'alumnat potencial d'aquests ensenyaments té cada vegada més exigències en tots els nivells. A més, és una societat molt canviant i aquests canvis es produeixen a un ritme que mai no s'havia conegut anterior-

ment.

L'alumnat adult, per habitar de forma plena aquest món, interactuar amb ell i en ell, gaudir de totes les seves possibilitats i oportunitats, necessita unes eines que avui en dia són completament ineludibles. En aquest sentit, les competències bàsiques que s'adquireixen en aquest nivell d'estudis obren el camí a altres reptes i a una altra forma de ser al món.

En el marc de la proposta realitzada per la Unió Europea, s'han identificat vuit competències bàsiques:

- competència en comunicació lingüística
- competència matemàtica
- competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- tractament de la informació i competència digital
- competència social i ciutadana
- competència cultural i artística
- competència per aprendre a aprendre
- autonomia i iniciativa personal

Si bé s'entén que la consecució d'aquestes competències està referida al final de l'etapa d'Educació Bàsica, cal desenvolupar-les de forma progressiva i coherent. Per això, els Ensenyaments Inicials han de prendre com a referent les competències que aquí s'estableixen i que fan explícites les metes que tot l'alumnat ha d'assolir.

El currículum del nivell 1 dels ensenyaments organitza els continguts de forma global i integrada assegurant el desenvolupament de les competències en aquesta etapa, mentre que els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progrés en la seva adquisició.

Contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística

Contribueix a l'adquisició del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, interpretació i comprensió de la realitat, i com a ajuda de construcció i comunicació del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.

Contribució al desenvolupament de la competència matemàtica

Contribueix a l'adquisició de l'habilitat per utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic, tant per produir i interpretar diferents tipus d'informació, com per ampliar el coneixement sobre aspectes quantitativs i espacials de la realitat, i per resoldre problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.

Afavoreix l'habilitat per interpretar i expressar amb claredat i precisió informacions, dades i argumentacions, el que augmenta la possibilitat real de seguir aprenent al llarg de la vida, tant en l'àmbit escolar o acadèmic com fora d'aquest, i afavoreix la participació efectiva en la vida social.

Contribució al desenvolupament de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Contribueix a l'adquisició de l'habilitat per interactuar amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana, de tal manera que es possibilita la comprensió d'esdeveniments, la predicció de conseqüències i l'activitat dirigida a la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

En incidir en la percepció de l'espai físic en què es desenvolupen la vida i l'activitat humana, ens fa conscients de la influència de les persones en l'espai i les modificacions que introdueixen en ell, promovent uns hàbits de consum responsable a la vida quotidiana.

Contribució al desenvolupament de la informació i la competència digital

Contribueix a l'adquisició d'habilitats per cercar, obtenir, processar i comunicar informació, i per transformar-la en coneixement. L'aprenentatge de les tecnologies de la informació i la comunicació cerca la iniciació en llenguatges específics bàsics (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) i les seves pautes de descodificació, el que facilita tant l'intercanvi d'informació com l'oportunitat de recopilar-la.

Contribució al desenvolupament de la competència social i ciutadana

Contribueix a comprendre la realitat social en què es viu, i a exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com a comprometre's a la seva millora. Afavoreix coneixements diversos i habilitats complexes que permeten participar, posar-se en el lloc de l'altre i comprendre el seu punt de vista, prendre decisions, elegir com comportar-se en determinades situacions, utilitzar el diàleg com a forma de resoldre conflictes i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades.

Contribució al desenvolupament de la competència cultural i artística

Contribueix a desenvolupar destreses tant per apreciar i gaudir amb l'art i altres manifestacions culturals, com a aquelles relacionades amb la utilització de recursos que facilitin l'expressió artística per realitzar creacions pròpies. Afavoreix, a més, el coneixement bàsic de les diferents manifestacions culturals i artístiques que ajuda a proporcionar una actitud oberta, respectuosa i crítica, i a despertar l'interès per la conservació del patrimoni cultural i artístic. Finalment, s'estimula la voluntat de cultivar la pròpia capacitat estètica i creadora, i la participació en la vida cultural del seu entorn.

Contribució al desenvolupament de la competència per aprendre a aprendre

Contribueix al desenvolupament d'habilitats d'aprenentatge que afavoreixin la possibilitat d'aprendre de forma autònoma segons els propis objectius i necessitats, sent conscient de les pròpies capacitats (intel·lectuals, emocionals, físiques), i les estratègies necessàries per desenvolupar-les, com també, de la idea de competència personal, que redunda en la motivació, la confiança en un mateix i el gust per aprendre.

Contribució al desenvolupament de la competència d'autonomia i iniciativa personal

Contribueix a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de sí mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular riscos i d'afrontar els problemes, així com la capacitat de demorar la necessitat de satisfacció immediata, d'aprendre dels errors i d'assumir riscos.

No podem obviar que partim d'una base, les experiències prèvies que té l'alumnat. Aquestes experiències contribueixen perquè no s'iniciï el camí a partir d'una taula rasa. Posar en valor els seus coneixements i experiències prèvies i compartir-les ha de ser un dels eixos fonamentals dels ensenyaments inicials. Després, seria convenient investigar, en el context concret del grup, quins dels sabers previs dels components del mateix poden coadjuvar a l'organització dels continguts, a completar-los de forma coherent, així com a contribuir a la seva sistematització, superant el pla individual per convertir-se en un avanç col·lectiu, d'aprenentatge mutu, en la construcció dels nous coneixements i el desenvolupament de les competències bàsiques, que s'aniran adquirint paral·lelament.

L'avaluació és inseparable del procés d'ensenyament-aprenentatge. Això comporta realitzar autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació, en els moments inicials, en el procés i amb caràcter final. Atesa la varietat de persones que s'acullen en aquests ensenyaments, és convenient fer una avaluació inicial del nivell de les seves competències i coneixements que possibiliti adaptar la marxa del curs a les necessitats del grup.

L'avaluació del procés ha de ser contínua. L'observació diària a classe, l'avaluació de treballs i alguna prova de progrés haurien de ser suficients per a una avaluació formativa que permeti prendre el pols al desenvolupament dels ensenyaments i al grau d'aprofitament de l'alumnat. En aquest sentit resulta important per a la implicació de l'alumnat que la percebi com a una ajuda real en el seu aprenentatge.

Pel que fa a les orientacions metodològiques, no es pot oferir una única resposta, n'hi haurà tantes com tipus d'alumnat i situacions d'ensenyament i aprenentatge, per la qual cosa, el més aconsellable és tenir en compte diverses opcions pedagògiques i seleccionar les més adequades a cada situació en funció dels objectius establerts. Sigui quin sigui el mètode o mètodes escollits s'han de tenir en compte els interessos i les necessitats de l'alumnat i s'ha de procurar que les tasques tinguin per a ells un sentit pràctic i creatiu. Això constitueix sempre un element de motivació, per això és de crucial importància per a l'èxit d'aquests ensenyaments, ateses les característiques del tipus d'alumnat al qual van dirigides, i el fet que la finalitat de l'aprenentatge és capacitar l'alumnat perquè actuï. Un aprenentatge orientat a l'acció que potencia la creativitat tracta de passar des del saber tot sol al saber actuar.

Tenint en compte el que s'ha exposat anteriorment, el currículum del nivell 1 dels ensenyaments inicials s'organitza per a un ensenyament integral i globalitzat i el dels nivells 2 i 3 dels ensenyaments inicials, de forma modular, en tres àmbits.

Ensenyaments inicials de nivell 1

Objectius

1. Comprendre i expressar-se oralment de forma adequada en els diferents contextos de l'activitat social i cultural.
2. Adquirir habilitat lectora i d'escriptura en espanyol i/o català.
3. Comprendre la informació essencial en missatges orals i escrits d'origen divers.
4. Utilitzar la llengua per relacionar-se i expressar oralment sentiments, opinions i sabers amb correcció.
5. Adquirir competències comunicatives que permetin familiaritzar-se i interpretar documents de caràcter administratiu o d'ús corrent.
6. Usar els mitjans de comunicació per obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.
7. Desenvolupar hàbits de lectura que permetin utilitzar la lectura com a font de plaer.
8. Utilitzar el coneixement matemàtic per comprendre, valorar i produir informacions sobre fets i situacions de la vida quotidiana i reconèixer el seu caràcter instrumental per a altres camps de coneixement.
9. Reconèixer situacions del seu medi habitual per a la comprensió o tractament

tament de les quals es requereixin operacions elementals de càlcul, i formular-les mitjançant formes senzilles d'expressió matemàtica.

10. Conèixer, valorar i adquirir seguretat en les pròpies habilitats matemàtiques.

11. Identificar formes geomètriques de l'entorn natural i cultural, utilitzant el coneixement dels seus elements per descriure la realitat.

12. Identificar els principals elements de l'entorn natural, social i cultural, analitzant la seva organització, característiques i interaccions.

13. Identificar, plantejar-se i resoldre interrogants i problemes relacionats amb elements significatius de l'entorn.

14. Conèixer les principals funcions del cos humà i la importància dels hàbits saludables.

15. Participar en activitats de grup, adoptant un comportament responsable, constructiu i solidari, respectant els principis bàsics del funcionament democràtic.

16. Reconèixer i apreciar la pertinença a grups socials i culturals amb característiques pròpies, valorant les diferències amb altres grups i la necessitat del respecte als Drets Humans.

17. Provar en produccions pròpies les possibilitats que adopten les formes, textures i colors.

18. Conèixer i valorar diferents manifestacions artístiques del patrimoni cultural propi i d'altres pobles.

19. Realitzar produccions artístiques de forma cooperativa, assumint diferents funcions i col·laborant en la resolució dels problemes que es presentin per aconseguir un producte acabat satisfactori.

20. Participar en activitats de grup adoptant un comportament responsable, constructiu i solidari, respectant els principis bàsics del funcionament democràtic.

Continguts

Coneixement del medi natural, social i cultural

Unitat d'aprenentatge 1. L'entorn i la seva conservació

- Aproximació a les manifestacions de les cultures presents a l'entorn, com a mostra de diversitat i riquesa. Cultura, tradicions, monuments històrics, festes i gastronomia de les Illes Balears.

- Observació i percepció d'alguns elements naturals i humans de l'entorn. Variables meteorològiques: temperatura, humitat, vent i precipitacions.

- Formes de relleu, accidents geogràfics i paisatges. Localització de les formes de relleu, accidents i paisatges més rellevants a les Illes Balears i a Espanya.

Unitat d'aprenentatge 2. La diversitat dels éssers vius

- Plantes: herbes, arbusts i arbres. La importància de les plantes en la vida del planeta.

- L'agricultura. Estudi d'alguns cultius de les Illes Balears.

- La ramaderia. Estudi de la cria d'algunes espècies a les Illes Balears.

Unitat d'aprenentatge 3. La salut i el desenvolupament personal

- Identificació de les parts i funcions del cos humà. Acceptació del propi cos i del dels altres amb les seves limitacions i possibilitats.

- Identificació i descripció d'aliments diaris necessaris.

- Hàbits de prevenció de malalties i d'accidents domèstics.

Unitat d'aprenentatge 4. Persones, cultures i organització social

- Consciència dels drets i deures de les persones en el grup. Utilització i respecte de les normes bàsiques de l'intercanvi comunicatiu en grup i respecte als acords adoptats.

- Les normes de convivència i el seu compliment. La importància del diàleg com a forma d'evitar i resoldre conflictes.

- Els desplaçaments i els mitjans de transport. Responsabilitat en el compliment de les normes com a vianants i usuaris de transports i altres serveis.

- Acostament a les manifestacions de les cultures presents en l'entorn com a mostra de diversitat i riquesa.

- Reconeixement de diferents professions evitant estereotips sexistes.

- L'organització de la nostra Comunitat Autònoma. Les institucions.

- L'organització territorial de l'Estat espanyol. Les Comunitats Autònomes.

Unitat d'aprenentatge 5. Canvis en el temps

- Utilització de tècniques senzilles de registre i contrast d'informació proporcionada per objectes i records familiars per reconstruir el passat.

- Coneixement d'alguns esdeveniments del passat i del present i la seva relació amb aspectes històrics propers a la seva experiència.

- Realització de treballs col·lectius elementals sobre temes d'actualitat.

Unitat d'aprenentatge 6. Matèria i energia

- Desenvolupament d'actituds conscients, individuals i col·lectives front

a determinats problemes mediambientals.

Unitat d'aprenentatge 7. Objectes, màquines i tecnologies

- Identificació dels components bàsics d'un ordinador. Iniciació en el seu ús.

Educació Artística

Unitat d'aprenentatge 1. Observació plàstica

- Observació de l'obra plàstica i visual en l'entorn i en exposicions o museus. Comentaris posteriors sobre la mateixa.

- Curiositat per descobrir les possibilitats artístiques que ofereix l'entorn.

Unitat d'aprenentatge 2. Expressió i creació plàstica

- Elaboració de dibuixos, pintures, collages, estampacions, il·lustracions, volums i plegat de formes.

- Descripció verbal de sensacions i observacions.

Unitat d'aprenentatge 3. Escolta

- Audició activa i reconeixement d'una selecció de peces musicals breus, de diferents estils i cultures, del passat i del present.

- Comunicació oral de les impressions que causa la música escoltada.

Llengua i literatura

Per al nivell d'alfabetització, l'alumnat pot optar entre llengua catalana o llengua castellana, segons les seves necessitats i els seus interessos. El currículum que s'exposa a continuació serveix tant per l'alfabetització en llengua catalana com en la castellana.

Unitat d'aprenentatge 1. Escoltar, parlar i conversar

- Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, la televisió o d'Internet per obtenir informació sobre fets i esdeveniments.

- Producció i exposició de textos orals sobre temes quotidians o del seu interès. Actitud de cooperació i respecte en situacions d'aprenentatge compartit.

- Utilització de la llengua per a prendre consciència de les idees i els sentiments propis i dels d'altres i per regular la pròpia conducta, emprant un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.

Unitat d'aprenentatge 2. Llegir i escriure

- Acostament a la llengua escrita com a mitjà de comunicació, informació i gaudi.

- Utilització de l'ordinador per a la producció de l'alfabet i la formació de paraules.

- Adquisició de les convencions del codi escrit.

- Utilització de la biblioteca com a recurs informatiu, d'entreteniment i gaudi.

Unitat d'aprenentatge 3. Educació Literària

- Escolta i comprensió de relats i poemes. Recitat d'alguns textos de caràcter poètic. Lectura comprensiva de relats i poemes.

Unitat d'aprenentatge 4. Coneixement de la llengua

- Identificació de paraules i frases escrites més significatives i usuals. Percepció de diferències i semblances entre elles.

- Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Utilització del diccionari.

- Consciència positiva de la varietat lingüística existent en el context social.

Matemàtiques

Unitat d'aprenentatge 1. Números i operacions

- Números naturals. Ordenació, operacions amb números naturals. Resolució de problemes i aplicació en la vida quotidiana.

- El sistema monetari. Introducció i comprensió dels números decimals.

- Operacions amb números decimals. Resolució de problemes i aplicació a la vida quotidiana.

- Familiarització amb l'ús de la calculadora com a eina per comprovar les operacions realitzades.

Unitat d'aprenentatge 2. La mesura: estimació i càlcul de magnituds

- Unitats de mesura: longitud, massa, capacitat i temps. Unitats de mesura convencionals i no convencionals.

Unitat d'aprenentatge 3. Geometria

- Identificació i classificació d'elements geomètrics. Aplicació d'aquests coneixements als objectes de l'entorn.

Unitat d'aprenentatge 4. Tractament de la informació, atzar i probabilitat

- Lectura i interpretació de taules de doble entrada d'ús habitual en la vida diària.
- Obtenció i utilització d'informació provinent de gràfics estadístics relatius a fenòmens quotidians.
- Lectura i interpretació de mapes i plànols que impliquin l'ús d'escalles senzilles.

Criteris d'avaluació

1. Reconèixer algunes manifestacions culturals presents en l'entorn, valorant la seva diversitat i riquesa, tals com diferents estils musicals del passat i del present.
2. Descriure les característiques d'elements presents en l'entorn i les sensacions que les obres artístiques provoquen.
3. Utilitzar tècniques i materials adequats al producte artístic que es pretén.
4. Valorar la capacitat d'interpretació i d'expressió, les aportacions personals sobre manifestacions artístiques, així com el grau de coneixement, interès i respecte per les mateixes.
5. Ordenar i descriure els canvis en el temps d'alguns aspectes rellevants de la vida familiar i de l'entorn pròxim, emprant mètodes senzills d'observació, localització i ús de fonts.
6. Ubicar en un mapa de les Illes Balears les diferents poblacions.
7. Ubicar en un mapa, les ciutats i comunitats autònomes, les províncies i principals ciutats de l'Estat espanyol.
8. Reconèixer i explicar, recollint dades, les relacions entre alguns factors del medi físic (relleu, terra, clima, vegetació) i les formes de vida i actuacions de les persones, valorant l'adopció d'actituds de respecte per l'equilibri ecològic.
9. Reconèixer i classificar, amb criteris elementals, els animals i les plantes més rellevants del seu entorn.
10. Posar exemples associats a la higiene, l'alimentació equilibrada, l'exercici físic i el descans com a formes de mantenir la salut, el benestar i el bon funcionament del cos.
11. Identificar, a partir d'exemples de la vida diària, alguns dels principals usos que les persones fan dels recursos naturals, assenyalant els avantatges i els inconvenients.
12. Utilitzar estratègies personals de càlcul mental en càlculs relatius a la suma, resta, multiplicació i divisió.
13. Reconèixer en l'entorn immediat objectes i espais amb formes rectangulars, triangulars, circulars, cúbiques i esfèriques i classificar-los segons diferents criteris.
14. Mesurar objectes, espais i temps familiars amb unitats de mesura no convencionals i convencionals.
15. Realitzar càlculs numèrics amb números naturals, utilitzant el coneixement del sistema de numeració decimal i les propietats de les operacions, en situacions de resolució de problemes.
16. Realitzar interpretacions elementals de dades presentades en gràfiques de barres. Formular i resoldre problemes senzills en què intervingui la lectura de gràfics.
17. Obtenir informació puntual i descriure una representació espacial (croquis d'un itinerari, plànol d'una pista, etc.), prenent com a referència objectes familiars i utilitzar les nocions bàsiques de moviments geomètrics, per a descriure i comprendre situacions de la vida quotidiana i per valorar expressions artístiques.
18. Mostrar interès per la lectura i per la producció pròpia o del grup de textos senzills en prosa o en vers.
19. Participar en les situacions de comunicació de l'aula, respectant les normes de l'intercanvi oral.
20. Expressar-se de forma oral en diferents situacions comunicatives.
21. Comprendre el sentit global de textos senzills orals i escrits, identificant la informació més rellevant.
22. Redactar textos senzills relacionats amb la pròpia experiència.
23. Utilitzar estratègies per a aprendre a aprendre tals com: realitzar preguntes adequades per obtenir informació o demanar aclariments, tècniques per organitzar la informació i tècniques per utilitzar diccionaris i els recursos disponibles a les biblioteques.
24. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació, valorant la seva importància en les diferents formes d'expressió i mostrant interès i respecte envers altres realitats lingüístiques.

Ensenyaments inicials 2
Comunicació

Al nivell 2 dels Ensenyaments inicials de la formació bàsica s'ha de consolidar la comprensió i expressió escrita, així com la comprensió i expressió oral de la llengua en la qual s'ha iniciat l'alfabetització de nivell 1. A més, s'ha d'iniciar l'alumnat en l'altra llengua oficial de les Illes Balears per això les unitats d'aprenentatge 1 i 2 han de treballar-se a la llengua castellana i catalana. Les unitats d'aprenentatge 3 i 4 només s'han de consolidar en una de les dues llengües, o la castellana o la catalana.

Contribució de l'àmbit a l'adquisició de competències bàsiques

El àmbit de la comunicació és imprescindible per al desenvolupament de qualsevol altra competència. La interpretació i representació mental de la realitat depenen fonamentalment del llenguatge, així com la construcció del pensament i l'adquisició i el desenvolupament de tot el coneixement. Per un altre costat, tant la comunicació eficaç i adequada amb els altres com la formulació d'idees, l'expressió de sentiments o la manifestació d'opinions necessiten del llenguatge.

Contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística

Contribueix a l'adquisició de competències comunicatives a través d'aspectes, tals com: el desenvolupament d'habilitats i estratègies comunicatives bàsiques; l'adquisició de les habilitats necessàries per expressar-se oralment i per escrit de manera eficaç; així com la comprensió i interpretació adequada de diferents tipus de discursos senzills, ja siguin orals o escrits, el que els facilitarà l'accés al món del coneixement.

Contribució al desenvolupament de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

La interpretació i representació mental de la realitat depenen del llenguatge, així com la construcció del pensament abstracte i l'adquisició i el desenvolupament de tot el coneixement.

L'adquisició i domini del llenguatge contribueix a la capacitat que tenim per representar el món i situar-nos en ell. D'aquí que el llenguatge no només sigui fonamental per al desenvolupament de la nostra capacitat crítica, sinó també element integrador en la societat de què formem part i que facilita l'establir vincles amb l'entorn més pròxim (cercle familiar, laboral, social) i el més allunyat (altres regions i països), afavorint el coneixement d'altres perspectives socials i altres cultures.

Contribució al desenvolupament de la competència matemàtica

Les matemàtiques compten amb un llenguatge i lèxic propi que potencia la capacitat d'organitzar el raonament i pensament abstracte, a més de la comprensió, interpretació, organització i transmissió de conceptes.

Contribució a la competència per aprendre a aprendre

El desenvolupament de destreses de comprensió de missatges tant escrits com orals, així com les d'expressió en llenguatge parlat o escrit, proporciona a l'alumnat l'accés a la informació necessària per a realitzar el seu aprenentatge en les diferents llengües. De la mateixa manera, li permet portar a terme una reflexió conscient sobre la seva capacitat d'aprendre amb autonomia i eficàcia. Per una altra part, l'intercanvi tant oral com escrit amb els altres és una font d'enriquitment permanent.

Contribució al desenvolupament de la competència social i ciutadana

L'ús apropiat del llenguatge en cada context, així com l'eficàcia tant en la comprensió com en l'emissió dels missatges adequats en cada moment, contribueix a potenciar la competència social i ciutadana.

Contribució al desenvolupament de la competència digital

L'ús efectiu dels mitjans als quals les tecnologies de la informació i de la comunicació donen accés requereix el desenvolupament de competències comunicatives que han de facilitar sense dubte tant l'intercanvi d'informació, com l'oportunitat de recopilar-la.

Contribució al desenvolupament de la competència cultural i artística

La llengua és el mitjà d'expressió del patrimoni cultural i literari d'un poble. La lectura o l'escolta comprensiva de textos literaris ajuda l'alumnat a desenvolupar la seva competència cultural i artística, en posar-lo en contacte amb exemples d'expressió que són un paradigma en aquest sentit.

Contribució al desenvolupament per a l'autonomia i iniciativa personal

El bon ús del llenguatge facilita l'ampliació de coneixements per iniciativa pròpia, així com la creació i desenvolupament de projectes. La llengua permet, per un costat, recollir informació, i, per un altre, aplicar-la a la formulació de hipòtesis, en disseny de projectes, a la presentació d'idees, a l'explicació i justificació d'opinions, així com a aprofitar la informació i les opinions ofertes per altres i a ser capaç d'establir negociacions en grup.

Objectius

1. Comprendre i expressar-se de manera oral i escrita de forma apropiada

en diferents contextos, amb ordre i claredat, desenvolupant una actitud crítica cap els diferents tipus de missatges.

2. Fer ús dels coneixements sobre la llengua i de les normes que la regeixen per escriure i parlar de forma adequada, coherent i correcta, i per comprendre textos orals i escrits.

3. Utilitzar la llengua per a relacionar-se i expressar-se de manera adequada en l'activitat social i cultural, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.

4. Llegir comprensivament diferents tipus de textos.

5. Desenvolupar i refermar la utilització del llenguatge verbal i escrit.

6. Conèixer i interpretar la realitat bilingüe, plurilingüe i pluricultural de les Illes Balears per desenvolupar una actitud positiva cap a les llengües i valorar la diversitat lingüística com una riquesa cultural.

7. Reflexionar sobre els diferents usos socials de les llengües per a evitar els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.

Continguts

Unitat d'aprenentatge 1. Escoltar, parlar i conversar

- Comprensió i producció de textos orals i escrits en relació amb diferents situacions comunicatives.

- Participació i cooperació en situacions comunicatives de relació social especialment destinades a afavorir la convivència, amb valoració i respecte de les normes que regeixen la interacció oral.

- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.

- Actitud crítica davant dels missatges que provenen dels mitjans de comunicació. Diferenciació entre informació i opinió.

Unitat d'aprenentatge 2. Llegir i escriure.

- Comprensió de la informació rellevant en textos diversos, com ara reglaments, notícies, fullets informatius o publicitaris, fragments literaris, etc.

- Desenvolupament de l'autonomia lectora mitjançant l'adquisició d'estratègies bàsiques d'aprenentatge.

- Integració de coneixements i d'informacions procedents de diferents suports amb especial atenció a les dades que es transmeten mitjançant gràfics, mapes, taules, esquemes i altres il·lustracions.

- Utilització dirigida de les tecnologies de la informació i de la comunicació per a la localització, selecció i organització d'informació i per a obtenir models per a la composició escrita.

- Interès per la cura i la presentació dels textos escrits i respecte per la norma ortogràfica.

- Desenvolupament de l'autonomia lectora, de la capacitat d'elecció de temes i textos i de l'expressió de preferències personals.

Unitat d'aprenentatge 3. Literatura popular

- Lectura guiada de diferents textos narratius de la literatura popular de les Illes Balears.

- Conèixer el patrimoni cultural de les Illes Balears.

Unitat d'aprenentatge 4. Coneixement de la llengua.

- Comparació i transformació d'enunciats mitjançant inserció, supressió, canvi d'ordre, segmentació, i recomposició, per a jutjar sobre la gramaticalitat dels resultats i facilitar el desenvolupament dels conceptes lingüístics i del meta-llenguatge.

- Identificació dels constituents bàsics de l'oració: subjecte i predicat.

- Coneixement de la concordança entre els elements escrits de les oracions simples. Concordança entre el gènere, el nombre i els determinants. Coneixement i ús dels signes bàsics de puntuació. Introducció a les regles ortogràfiques. Els temps verbals: present, passat i futur.

Criteris d'avaluació

1. Utilitzar correctament el vocabulari usual i el de la lectura i escriptura competent el seu significat.

2. Participar en situacions de comunicació, respectant les normes que regeixen el seu intercanvi.

3. Comprendre el sentit de textos orals i escrits, reconeixent les idees principals i identificant la diferència entre informació i opinió.

4. Expressar oralment coneixements i opinions de forma coherent.

5. Narrar, explicar, descriure, resumir i exposar opinions i informacions en textos escrits relacionats amb situacions quotidianes i escolars, de forma

ordenada i adequada, relacionant els enunciats entre sí, usant de forma habitual els procediments de planificació i revisió dels textos, així com les normes gramaticals i ortogràfiques i cuidant els aspectes formals tant en suport paper com digital.

6. Identificar els canvis que es produeixen en les paraules, enunciats i textos en realitzar segmentacions, canvis en l'ordre, supressions i insercions que facilitin a l'alumnat l'apropiació de la llengua.

7. Reconèixer les característiques essencials de la cultura popular de les Illes Balears.

8. Valorar i apreciar la lectura de diferents textos com a mitjà de gaudi i coneixement.

Àmbit social

El currículum de l'àmbit social inclou aspectes bàsics que permeten comprendre millor el món en què vivim. En aquest sentit, aquest àmbit recull continguts que des de les matèries de Coneixement del medi natural, social i cultural, Educació per a la ciutadania i els drets humans i Educació artística puguin ser rellevants per assolir els objectius que es proposa. Conèixer la història passada ens permet conèixer millor la realitat en què vivim des d'una perspectiva integradora global, històrica, artística i de convivència per entendre la realitat humana física i social del món i de la nostra Comunitat Autònoma.

Contribució a l'adquisició de les competències bàsiques

En aquest context, les competències bàsiques es constitueixen en eines que proporcionen les claus que ajuden l'alumnat a comprendre millor el món que li envolta i amb el qual ha d'interactuar.

Contribució al desenvolupament de la comunicació lingüística

És evident que no podem comprendre la comunicació sense el context en què s'integra i en què es produeix. El caràcter instrumental de la llengua proporciona l'eina bàsica per a la comprensió de la informació a la qual es refereix aquest àmbit. D'igual manera contribueix a fer que l'alumnat trobi les estratègies adequades d'expressió i comprensió que li facilitin l'expressió de les seves opinions de forma coherent i argumentada i pugui així afavorir el diàleg i la resolució dels problemes plantejats.

Contribució al desenvolupament de la competència matemàtica

La utilització dels números i les operacions bàsiques faciliten l'anàlisi d'alguns fets concrets de la realitat, així com la resolució d'incògnites i problemes. De la mateixa manera, la competència matemàtica ajuda en el desenvolupament del pensament racional i del raonament lògic que permet una millor comprensió de la realitat a què al·ludeix l'àmbit social.

Contribució a la competència en el coneixement i la interacció al món físic

Aquest àmbit contribueix a fer que l'alumnat interioritzi una actitud positiva respecte a la seva interacció amb el medi físic i assumeixi la responsabilitat en el seu manteniment. Per aquesta raó, es potencien les habilitats i destreses per a l'ús responsable dels recursos naturals, la cura del medi ambient, el consum racional, així com la protecció de la seva salut i la dels altres.

Contribució a la competència de tractament de la informació i competència digital

Des d'aquest àmbit es proporcionen a l'alumnat estratègies per al desenvolupament del sentit crític que li permeti la utilització de manera autònoma, responsable i eficaç de les tecnologies i de la informació.

Desenvolupament de la competència cultural i artística

Com a contribucions de l'àmbit social al desenvolupament d'aquesta competència cal esmentar la seva aportació a l'aplicació d'actituds de respecte, comprensió i gaudi de les formes d'expressió artístiques.

Competència per aprendre a aprendre

Aconseguir un nivell rellevant en l'autonomia dels seus propis aprenentatges adquireix en l'educació de les persones adultes un especial significat, ja que afavoreix la seva motivació. Des d'aquest àmbit es contribueix a això, facilitant a l'alumnat estratègies que afavoreixin el desenvolupament de la seva capacitat d'anàlisi i selecció d'informació, així com l'aplicació d'aquelles habilitats instrumentals i de relació que li permetin la comprensió i participació crítica al seu entorn.

Contribució al desenvolupament de la competència d'autonomia i iniciativa personal

Des d'aquest àmbit es contribueix a fer que les alumnes i els alumnes es reconeguin com a membres actius d'una realitat social en proposar-los eines que els facilitin l'elaboració i l'aplicació d'estratègies personals basades en els continguts desenvolupats en l'àmbit de les ciències socials que col·laboren en la seva integració plena dins del context social en què viuen.

Objectius

1. Conèixer i identificar la localització dels recursos naturals i humans, i les causes que han produït la seva distribució.

2. Identificar i localitzar els diferents paisatges i zones climàtiques de la

geografia espanyola.

3. Comprendre els canvis que s'han produït al llarg de la història, la seva organització social, avenços, descobriments.

4. Identificar les característiques principals de la població de les Illes Balears i els seus sectors productius.

5. Conèixer les diferents característiques, avantatges i inconvenients de les zones rurals i les urbanes.

Continguts

· La diversitat del paisatge a Espanya. Les principals zones climàtiques espanyoles. Principals trets físics del planeta: continents, oceans i unitats de relleu més destacades.

· Agents que modifiquen el relleu: aigua, vent i accions humanes.

· Dades bàsics sobre la població de les Illes Balears: piràmide de població, evolució i distribució.

· Sectors productius. Definició i principals característiques.

Críters d'avaluació

1. Identificar els principals trets dels diferents paisatges i zones climàtiques espanyoles i ser conscients de la seva diversitat.

2. Analitzar les dades sobre la població de les Illes Balears i la seva evolució.

3. Reconèixer les principals diferències i riqueses dels diferents sectors productius

Àmbit científicotecnològic

L'Àmbit científicotecnològic inclou continguts de les àrees de Coneixement del medi natural, social i cultural, de Matemàtiques, i aquells continguts d'Educació física relacionats amb la salut i el medi natural. En aquest àmbit s'engloben diferents aspectes que permeten adquirir les competències bàsiques per comprendre la realitat social i humana del món en què ens ha tocat viure. Faciliten el coneixement del nostre planeta, la nostra vida, el nostre món actual i els reptes diaris i futurs a què ens hem d'enfrontar com a espècie. Les ciències i tecnologies fomenten la utilització d'aquesta dimensió més pràctica per al desenvolupament de destreses que permeten prendre decisions en aspectes relacionats amb la salut i el consum, l'economia familiar, comprendre els missatges que apareixen en els diferents mitjans de comunicació i exercir la crítica constructiva sobre alguns aspectes del món en què viuen.

Contribució a les competències bàsiques

Encara que resulta evident que des d'aquest àmbit es contribueix en major mesura al desenvolupament d'aquelles competències que, per la seva naturalesa més directament s'hi relacionen, molts dels seus continguts afavoreixen el desenvolupament de la resta de les competències.

Contribució a l'adquisició de la competència en comunicació lingüística

Per una part, ajuda a adquirir, comprendre i usar tant el vocabulari com el llenguatge específic de les matèries que l'integren. Per una altra, facilita a l'alumnat l'expressió, la interpretació i la representació del coneixement científic més bàsic tant a nivell oral com a nivell escrit, permetent-los interactuar en aquells contextos quotidians en què es faci referència en algun dels continguts de l'àmbit.

Contribució a l'adquisició de la competència matemàtica

Partint de la idea base que aquesta competència facilita a l'alumnat l'aplicació de les matemàtiques en diferents situacions de la vida quotidiana, resulta necessari conèixer i usar les eines matemàtiques per a la major comprensió i possibilitat de comunicació de resultats científics, així com en activitats relacionades amb el medi natural, el lleure i la salut.

De la mateixa manera, el llenguatge matemàtic ajuda a definir, plantejar i resoldre problemes de base matemàtica.

Contribució a l'adquisició de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Des d'aquest àmbit es pretén adquirir un coneixement bàsic per a la seva aplicació a la vida quotidiana. En aquest sentit, ajuda a conèixer i analitzar els elements i aspectes físics més simples tant del nostre món com dels éssers vius en general. Contribueix, per tant, a millorar el coneixement del nostre propi cos i de l'entorn, permetent a l'alumnat l'adquisició d'uns plantejaments de vida saludables no només per a ells mateixos sinó també envers el seu entorn.

Contribució a l'adquisició de la competència al tractament de la informació i competència digital

La principal aportació de l'àmbit a aquesta competència s'ha de veure amb la comprensió dels aspectes bàsics del funcionament i l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació a nivell d'usuari, així com la valoració crítica de la seva funcionalitat.

Contribució a l'adquisició de la competència social i ciutadana

Des d'aquest àmbit es contribueix a la millora de la comprensió de la realitat social i del medi natural com a bé comú que hem de cuidar a través del plantejament de diverses situacions en què l'ús dels coneixements adquirits ajudi a

extreure'n conclusions basades en proves contrastables, per a descriure, analitzar i predir fenòmens socials i naturals. A més, aporta el context que facilita l'ús creatiu i constructiu del lleure.

Contribució a l'adquisició de la competència cultural i artística

La feina en aquest àmbit impulsa a valorar l'aportació al patrimoni cultural i artístic de les disciplines que l'integren, comprenent la dimensió creativa i original dels avenços matemàtics, científics i tecnològics.

Contribució a l'adquisició de la competència per aprendre a aprendre

El desenvolupament de la capacitat d'organització i regulació del propi aprenentatge, així com la de gestió del seu temps de forma efectiva resulta fonamental per a adquirir i assimilar coneixements i destreses noves en diferents contextos. De la mateixa manera, es potencia el coneixement i ús de procediments i eines que afavoreixen una major autonomia personal.

Contribució a l'adquisició de la competència per a l'autonomia i iniciativa personal.

Aquest àmbit proporciona un marc adequat per a impulsar l'esperit crític, així com l'autonomia intel·lectual de les persones en enfrontar-se a problemes relacionats amb la ciència i la tecnologia i participar en la presa de decisions referides a elles mateixes.

Objectius

1. Adquirir i utilitzar conceptes matemàtics per a comprendre, per a valorar i per a produir informacions i missatges sobre fets i situacions de la vida quotidiana i reconèixer el seu caràcter instrumental per a altres camps de coneixement.

2. Reconèixer situacions del seu medi habitual per a la comprensió o tractament de les quals es requereixin operacions elementals de càlcul, formular-les mitjançant formes senzilles d'expressió matemàtica o resoldre-les.

3. Apreciar el paper de les matemàtiques a la vida quotidiana.

4. Conèixer, valorar i adquirir seguretat en les pròpies habilitats matemàtiques per afrontar situacions diverses.

5. Elaborar i utilitzar instruments i estratègies personals de càlcul mental i mesura, així com procediments d'orientació espacial en contextos de resolució de problemes.

6. Identificar els components dels ecosistemes i les seves relacions d'equilibri. Analitzar-ne algunes intervencions humanes que han tingut repercussions en l'equilibri dels ecosistemes.

7. Identificar l'organització i el funcionament del cos humà.

8. Promoure la salut personal mitjançant el desenvolupament d'hàbits saludables.

9. Apreciar les aportacions de les ciències a la millora de la qualitat de vida de les persones.

Continguts

· Números naturals i sistema de numeració decimal. Operacions.

· Números decimals. El seu ús en activitats quotidianes.

· Lectura escriptura i ordenació dels números naturals.

· Aprofundiment en les unitats de mesura, longitud, massa, temps i capacitat.

· Ús del càlcul mental i de la calculadora.

· Resolució de problemes relacionats amb la vida quotidiana en què s'apliquen els coneixements adquirits.

· La representació elemental al pla i a l'espai, escales i gràfiques senzilles. Ús de sistemes de referència. Ús de plànols del barri o de la localitat.

· Diferents formes de representar la informació. Tipus elementals de gràfics estadístics.

· El cos humà: elements orgànicofuncionals (aparells respiratori, digestiu, circulatori, excretor; aparell reproductor; òrgans dels sentits i sistema nerviós).

· Adquisició d'hàbits posturals i alimentaris saludables.

· Coneixement de primers auxilis per a saber ajudar-se i ajudar als altres.

· Rellevància d'alguns dels grans invents i valoració de la seva contribució a la millora de les condicions de vida.

Críters d'avaluació

1. Llegir, escriure i ordenar diferents tipus de números i realitzar operacions i càlculs numèrics senzills mitjançant diferents procediments en situacions de resolució de problemes i utilitzant raonaments apropiats.

2. Realitzar, en contextos reals, estimacions i mesuraments escollint, entre els instruments i les unitats de mesura usuals, els que millor s'ajustin a la naturalesa de l'objecte a mesurar.

3. Utilitzar les nocions geomètriques espacials per situar-se a l'entorn i plànols amb escala gràfica per desplaçar-se i interpretar una representació espacial (croquis d'un itinerari, plànols de cases i maquetes) realitzada a partir d'un sistema de referència i d'objectes o situacions familiars.

4. Realitzar, llegir i interpretar representacions gràfiques d'un conjunt de

dades relatives a l'entorn immediat.

5. Reconèixer i explicar les relacions entre alguns factors del medi físic i les formes de vida i actuacions de les persones, valorant l'adopció d'actituds de respecte per l'equilibri ecològic.

6. Identificar i explicar les conseqüències per a la salut de determinats hàbits de postures corporals i d'alimentació. Saber reaccionar davant de determinats accidents.

7. Identificar fonts d'energia comunes, posar exemples d'usos pràctics i valorar la importància de fer-ne un ús responsable.

8. Conèixer les parts del cos humà i descriure el funcionament dels seus diferents aparells, establint algunes relacions fonamentals entre ells i determinats hàbits de salut.

9. Valorar i reconèixer diferents aportacions de les ciències a la millora de la qualitat de vida.

10. En un context de resolució de problemes senzills, anticipar una solució raonable i buscar els procediments més adequats per a abordar el procés de resolució.

Ensenyaments inicials 3

Àmbit de comunicació

Situar l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua en el marc de la competència comunicativa significa que el currículum es centra en l'aprenentatge de les destreses discursives, el domini de les quals requereix de procediments i coneixements explícits sobre el funcionament del llenguatge en totes les seves dimensions: tant els elements formals com les normes sociolingüístiques que presideixen els intercanvis; la planificació i l'estructuració dels textos, l'articulació dels enunciats mitjançant procediments de cohesió i l'organització de les oracions d'acord amb regles lexicosintàctiques.

Aprendre llengua significa, per tant, assolir la competència necessària per desenvolupar-se amb facilitat i èxit en les diferents situacions de la vida que requereixen un ús del llenguatge adequat a cada context social de comunicació.

Els ensenyaments inicials de nivell 3 tenen com a finalitat preparar les persones que no tenen ben adquirides les destreses ni les competències bàsiques de les matèries instrumentals i necessiten preparar-se per seguir els ensenyaments en educació secundària per a persones adultes, per això, la llengua vehicular ha de ser la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears.

Contribució de l'àmbit a l'adquisició de competències bàsiques

L'àmbit de comunicació és imprescindible per al desenvolupament de qualsevol competència. La interpretació i la representació mental de la realitat depenen fonamentalment del llenguatge, així com la construcció del pensament i l'adquisició i el desenvolupament de tot el coneixement. Per un altre costat, tant la comunicació eficaç i adequada amb els d'altres com la formulació d'idees, l'expressió de sentiments o la manifestació d'opinions necessiten del llenguatge.

Contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística

La competència en comunicació lingüística es refereix a l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, d'interpretació i de comprensió de la realitat, de construcció del coneixement i d'organització i regulació del propi pensament, de les emocions i dels comportaments.

Els coneixements, les habilitats i les actituds permeten comunicar i expressar idees, manifestar opinions, acords o desacords, negociar significats, generar idees noves i compartir criteris, construir un discurs coherent i cohesionat, decidir i argumentar, llegir i entendre, escoltar i conversar plenament. D'altra banda, llegir i escriure permet buscar informació, seleccionar-la, classificar-la, relacionar-la i interpretar-la. Facilita el coneixement del món, dels coneixements en general i de la creació literària.

S'aprèn a parlar i a escoltar, a llegir i a escriure per a la interacció comunicativa, però també per adquirir nous coneixements: el llenguatge, a més d'instrument de comunicació, és un mitjà de representació del món i és la base del pensament i del coneixement.

Contribució al desenvolupament de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

La interpretació i representació mental de la realitat depenen del llenguatge, així com la construcció del pensament abstracte i l'adquisició i el desenvolupament de tot el coneixement.

L'adquisició i domini del llenguatge contribueix a la capacitat que tenim per representar el món i situar-nos en ell. D'aquí que el llenguatge no només sigui fonamental per al desenvolupament de la nostra capacitat crítica, sinó també un element integrador en la societat de la qual formem part i que faciliti l'establiment de vincles amb l'entorn més pròxim (cercle familiar, laboral, social) i el més allunyat (d'altres regions i països), afavorint el coneixement d'altres perspectives socials i altres cultures.

Contribució al desenvolupament de la competència matemàtica

Les matemàtiques compten amb un llenguatge i lèxic propi que potencia la capacitat d'organitzar el raonament i el pensament abstracte, a més de la comprensió, interpretació, organització i transmissió de conceptes.

Contribució a la competència per aprendre a aprendre

El desenvolupament de destreses de comprensió de missatges tant escrits com orals, així com les d'expressió en llenguatge parlat o escrit, proporciona a l'alumnat l'accés a la informació necessària per a realitzar el seu aprenentatge en les diferents llengües. De la mateixa manera, li permet portar a terme una reflexió conscient sobre la seva capacitat d'aprendre amb autonomia i eficàcia. Per una altra banda, l'intercanvi tant oral com escrit amb els altres és una font d'enriquiment permanent.

Contribució al desenvolupament de la competència social i ciutadana

L'aprenentatge de les llengües, contribueix decisivament al desenvolupament de la competència social i ciutadana, entesa com un conjunt d'habilitats i destreses per a les relacions, la convivència, el respecte i l'entesa entre les persones. Aprendre llengua és aprendre a comunicar-se amb els altres, a comprendre el que transmeten i aproximar-se a altres realitats. També es contribueix en la mesura que s'analitzen les formes en les quals es transmet el llenguatge, se sancionen prejudicis i imatges estereotipades del món, per contribuir a l'eradicació dels usos discriminatoris del llenguatge.

Contribució al desenvolupament de la competència digital

L'ús efectiu dels mitjans a què donen accés les tecnologies de la informació i de la comunicació requereix el desenvolupament de competències comunicatives que faciliten, sense dubte, tant l'intercanvi d'informació, com l'oportunitat de recopilar-la. La selecció de la informació requereix de coneixements i destreses lingüístiques.

Les tecnologies de la informació i de la comunicació són, a més, una font inestimable del llenguatge real de la llengua estrangera a la qual l'alumnat podrà apropar-se de manera immediata.

Contribució al desenvolupament de la competència cultural i artística

La llengua és el mitjà d'expressió del patrimoni cultural literari. La lectura o l'escolta comprensiva de textos literaris ajuda l'alumnat a desenvolupar la seva competència cultural i artística, a posar-lo en contacte amb exemples d'expressió que són un paradigma en aquest sentit.

Per una altra banda, l'estudi d'una llengua estrangera els apropa al coneixement de les manifestacions pròpies de les cultures en què es parla l'esmentada llengua.

Contribució al desenvolupament per a l'autonomia i iniciativa personal

El bon ús del llenguatge és també aprendre a analitzar i resoldre problemes, traçar plans i emprendre processos de decisió, ja que una de les funcions del llenguatge és regular i orientar la nostra pròpia activitat. Per això, l'adquisició d'habilitats lingüístiques contribueix a progressar en la iniciativa personal i en la regulació de la pròpia activitat amb autonomia progressiva.

Llengua catalana i literatura

Objectius

1. Comprendre i expressar-se de manera oral i escrita de forma apropiada en diferents contextos, amb ordre i claredat, desenvolupant una actitud crítica cap els diferents tipus de missatges.

2. Fer ús dels coneixements sobre la llengua i de les normes que regeixen per escriure i parlar de forma adequada, coherent i correcta, i per a comprendre textos orals i escrits.

3. Utilitzar la llengua per relacionar-se i expressar-se de manera adequada en l'activitat social i cultural, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per a prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.

4. Usar els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació i de la comunicació per a obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.

5. Llegir comprensivament diferents tipus de textos.

6. Saber extreure les idees fonamentals de textos d'origen divers.

7. Desenvolupar i refermar la utilització del llenguatge verbal i escrit.

8. Utilitzar de manera autònoma els recursos que ofereixen les biblioteques, incloses les virtuals.

9. Respectar la diversitat de llengües.

10. Reflexionar sobre els diferents usos socials de les llengües per evitar els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.

Continguts

Unitat d'aprenentatge 1. Escoltar, parlar i conversar

· Comprensió i producció de textos orals i escrits en relació amb diferents situacions comunicatives.

· Participació i cooperació en situacions comunicatives de relació social especialment destinades a afavorir la convivència, amb valoració i respecte de les normes que regeixen la interacció oral.

· Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.

· Actitud crítica davant dels missatges que provenen dels mitjans de

comunicació. Diferenciació entre informació i opinió.

Unitat d'aprenentatge 2. Llegir i escriure

- Comprensió de la informació rellevant en textos diversos, com ara reglaments, notícies, fullets informatius o publicitaris, fragments literaris, etc.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora mitjançant l'adquisició d'estratègies bàsiques d'aprenentatge.
- Integració de coneixements i d'informacions procedents de diferents suports amb especial atenció a les dades que es transmeten mitjançant gràfics, mapes, taules, esquemes i altres il·lustracions.
- Utilització dirigida de les tecnologies de la informació i de la comunicació per a la localització, selecció i organització d'informació i per obtenir models per a la composició escrita.
- Interès per la cura i la presentació dels textos escrits i respecte per la norma ortogràfica.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora, de la capacitat d'elecció de temes i textos i de l'expressió de preferències personals.
- Ús cada vegada més autònom dels recursos disponibles en les biblioteques, incloses les virtuals.
- Utilització de materials de referència, com ara enciclopèdies i diccionaris. Utilització progressivament autònoma de programes informàtics de processament de text.

Unitat d'aprenentatge 3. Educació literària

- Lectura guiada de diferents textos narratius, adaptacions clàssiques o literatura actual en diferents suports.
- Valoració i estimació del text literari com a vehicle de comunicació, font de coneixement d'altres móns, temps i cultures i gaudi personal.
- Dramatització i lectura dramatitzada d'una selecció de textos literaris.

Unitat d'aprenentatge 4. Coneixement de la llengua

- Comparació i transformació d'enunciats mitjançant inserció, supressió, canvi d'ordre, segmentació i recomposició, per jutjar sobre la gramaticalitat dels resultats i facilitar el desenvolupament dels conceptes lingüístics i del metallenguatge.
- Coneixements de les normes ortogràfiques, apreciament el seu valor social i la necessitat de cenyir-s'hi.
- Reflexió, ús i definició intuïtiva de la terminologia següent en les activitats de producció i interpretació: denominació dels textos treballats; nom, gènere, nombre, composició i derivació; pronom, adjectiu, verb, adverbi, etc.; constituents fonamentals de l'oració, subjecte i predicat.
- Exploració i reflexió sobre les possibilitats de l'ús de diversos enllaços entre oracions, en relació amb la composició de textos. Respecte a la diversitat de llengües.

Criteris d'avaluació

1. Participar en situacions de comunicació, respectant les normes que regeixen el seu intercanvi.
2. Comprendre el sentit de textos orals i escrits, reconeixent les idees principals i identificant la diferència entre informació i opinió.
3. Expressar oralment coneixements i opinions de forma coherent.
4. Narrar, explicar, descriure, resumir i exposar opinions i informacions en textos escrits relacionats amb situacions quotidianes i escolars, de forma ordenada i adequada, relacionant els enunciats entre si, usant de forma habitual els procediments de planificació i revisió dels textos, així com de les normes gramaticals i ortogràfiques i tenint cura dels aspectes formals tant en suport paper com digital.
5. Identificar els canvis que es produeixen en les paraules, enunciats i textos en realitzar segmentacions, canvis en l'ordre, supressions i insercions que facilitin a l'alumnat l'apropiació de la llengua.
6. Reconèixer les característiques essencials de gèneres literaris, com ara la narrativa i la poesia.
7. Valorar i apreciar la lectura de diferents textos literaris com a mitjà de gaudi i coneixement.
8. Recollir informació de manera autònoma, utilitzant tant fonts d'origen bibliogràfic com de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
9. Comprendre i utilitzar la terminologia gramatical i lingüística bàsica en les activitats de producció i comprensió de textos.

Llengua castellana i literatura

Objectius

1. Comprendre i expressar-se de manera oral i escrita de forma apropiada en diferents contextos, amb ordre i claredat, desenvolupant una actitud crítica cap els diferents tipus de missatges.
2. Fer ús dels coneixements sobre la llengua i de les normes que la regeix-

en per escriure i parlar de forma adequada, coherent i correcta, i per a comprendre textos orals i escrits.

3. Utilitzar la llengua per relacionar-se i expressar-se de manera adequada en l'activitat social i cultural, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per a prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.

4. Usar els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació i de la comunicació per a obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.

5. Llegir comprensivament diferents tipus de textos.

6. Saber extreure'n les idees fonamentals de textos d'origen divers.

7. Desenvolupar i refermar la utilització del llenguatge verbal i escrit.

8. Utilitzar de manera autònoma els recursos que ofereixen les biblioteques, incloses les virtuals.

9. Respectar la diversitat de llengües.

10. Reflexionar sobre els diferents usos socials de les llengües per evitar els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.

Continguts

Unitat d'aprenentatge 1. Escoltar, parlar i conversar

- Comprensió i producció de textos orals i escrits en relació amb diferents situacions comunicatives.
- Participació i cooperació en situacions comunicatives de relació social especialment destinades a afavorir la convivència, amb valoració i respecte de les normes que regeixen la interacció oral.
- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.
- Actitud crítica davant dels missatges que provenen dels mitjans de comunicació. Diferenciació entre informació i opinió.

Unitat d'aprenentatge 2. Llegir i escriure

- Comprensió de la informació rellevant en textos diversos, com ara reglaments, notícies, fullets informatius o publicitaris, fragments literaris, etc.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora mitjançant l'adquisició d'estratègies bàsiques d'aprenentatge.
- Integració de coneixements i d'informacions procedents de diferents suports amb especial atenció a les dades que es transmeten mitjançant gràfics, mapes, taules, esquemes i altres il·lustracions.
- Utilització dirigida de les tecnologies de la informació i de la comunicació per a la localització, la selecció i l'organització d'informació i per obtenir models per a la composició escrita.
- Interès per la cura i la presentació dels textos escrits i respecte per la norma ortogràfica.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora, de la capacitat d'elecció de temes i textos i de l'expressió de preferències personals.
- Ús cada vegada més autònom dels recursos disponibles en les biblioteques, incloses les virtuals.
- Utilització de materials de referència, com ara enciclopèdies i diccionaris. Utilització progressivament autònoma de programes informàtics de processament de text.

Unitat d'aprenentatge 3. Educació literària

- Lectura guiada de diferents textos narratius, adaptacions clàssiques o literatura actual en diferents suports.
- Valoració i estimació del text literari com a vehicle de comunicació, font de coneixement d'altres móns, temps i cultures i gaudi personal.
- Dramatització i lectura dramatitzada d'una selecció de textos literaris.

Unitat d'aprenentatge 4. Coneixement de la llengua

- Comparació i transformació d'enunciats mitjançant inserció, supressió, canvi d'ordre, segmentació, i recomposició, per jutjar sobre la gramaticalitat dels resultats i facilitar el desenvolupament dels conceptes lingüístics i del metallenguatge.
- Coneixements de les normes ortogràfiques, apreciament el seu valor social i la necessitat de cenyir-s'hi.
- Reflexió, ús i definició intuïtiva de la terminologia següent en les activitats de producció i interpretació: denominació dels textos treballats; nom, gènere, nombre, composició i derivació; pronom, adjectiu, verb, adverbi, etc.; constituents fonamentals de l'oració, subjecte i predicat.
- Exploració i reflexió sobre les possibilitats de l'ús de diversos enllaços entre oracions, en relació amb la composició de textos. Respecte a la diversitat

de llengües.

criteris d'avaluació

1. Participar en situacions de comunicació, respectant les normes que regeixen el seu intercanvi.
2. Comprendre el sentit de textos orals i escrits, reconeixent les idees principals i identificant la diferència entre informació i opinió.
3. Expressar oralment coneixements i opinions de forma coherent.
4. Narrar, explicar, descriure, resumir i exposar opinions i informacions en textos escrits relacionats amb situacions quotidianes i escolars, de forma ordenada i adequada, relacionant els enunciats entre si, usant de forma habitual els procediments de planificació i revisió dels textos, així com de les normes gramaticals i ortogràfiques i tenint cura dels aspectes formals tant en suport paper com digital.
5. Identificar els canvis que es produeixen en les paraules, enunciats i textos en realitzar segmentacions, canvis en l'ordre, supressions i insercions que facilitin a l'alumnat l'apropiació de la llengua.
6. Reconèixer les característiques essencials de gèneres literaris, com ara la narrativa i la poesia.
7. Valorar i apreciar la lectura de diferents textos literaris com a mitjà de gaudi i coneixement.
8. Recollir informació de manera autònoma, utilitzant tant fonts d'origen bibliogràfic com de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
9. Comprendre i utilitzar la terminologia gramatical i lingüística bàsica en les activitats de producció i comprensió de textos.

Llengua estrangera: anglès

Objectius

1. Manifestar una actitud receptiva i de confiança en la pròpia capacitat d'aprenentatge i d'ús de la llengua estrangera.
2. Utilitzar els coneixements i les experiències prèvies amb d'altres llengües per a una adquisició més ràpida, eficaç i autònoma de la llengua estrangera.
3. Identificar aspectes fonètics, de ritme i entonació, així com estructures lingüístiques i de lèxic bàsiques com elements de la comunicació.
4. Escoltar i comprendre missatges en interaccions verbals senzilles.
5. Expressar-se i interactuar oralment en situacions senzilles i habituals que tinguin un contingut i desenvolupament coneguts, utilitzant procediments verbals i no verbals i adoptant una actitud respectuosa i de cooperació.
6. Escriure textos bàsics, seguint un model sobre temes tractats a l'aula.
7. Aprendre a utilitzar les noves tecnologies per a obtenir informació i poder comunicar-se en la llengua estrangera.
8. Conèixer els països on es parla la llengua estrangera, així com alguns dels seus aspectes més significatius.
9. Valorar l'adquisició de d'altres llengües com a mitjà de comunicació i d'informació entre persones i cultures diverses.

Continguts

Unitat d'aprenentatge 1. Escoltar, parlar i conversar

- Escolta i comprensió de missatges senzills procedents de diferents suports. Interacció oral en situacions reals o simulades a través de respostes verbals i no verbals.
- Producció de textos orals coneguts prèviament mitjançant la participació activa en rutines.
- Desenvolupament d'estratègies bàsiques que donin suport a la comprensió i l'expressió oral. Valoració de la llengua estrangera com instrument per comunicar-se.

Unitat d'aprenentatge 2. Llegir i escriure

- Lectura de paraules i frases senzilles prèviament conegudes en interaccions orals.
- Iniciació en l'ús d'estratègies de lectura: ús del context visual i verbal i dels coneixements previs sobre el tema.
- Escriptura de paraules i frases provingudes de la interacció oral per a transmetre i compartir informació.
- Iniciació a la utilització de programes informàtics educatius per a llegir i per a escriure missatges senzills.
- Interès per la cura i presentació de textos escrits.

Unitat d'aprenentatge 3. Coneixement de la llengua

I. Coneixements lingüístics:

- Iniciació en alguns aspectes fonètics, del ritme i de l'entonació de la

llengua estrangera i ús per a la comprensió i per a la producció oral.

- Identificació i ús de lèxic, i estructures elementals prèviament utilitzades de la llengua estrangera.
- Associació global de grafia, pronunciació i significat a partir de models escrits que representen expressions orals conegudes.
- Iniciació en l'ús de les estratègies bàsiques per a redactar textos: selecció del destinatari, propòsit i contingut.

II. Reflexió sobre l'aprenentatge:

1. Confiança en la pròpia capacitat per a comunicar-se en la llengua estrangera i acceptació de l'error com a part del progrés en l'aprenentatge.
 2. Ús d'habilitats i d'estratègies que ajudin a la memorització, a la repetició i a l'associació de paraules per a l'adquisició del lèxic i d'estructures elementals de la llengua.
 3. Ús progressiu de mitjans gràfics de consulta d'informació i de les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació.
 4. Valoració del treball cooperatiu com ajuda en el procés d'aprenentatge.
- Unitat d'aprenentatge 4. Aspectes socioculturals i consciència intercultural

- Reconeixement i aprenentatge de formes bàsiques de relació social en la llengua estrangera.
- Coneixement elemental de la cultura i dels països on es parla la llengua estrangera.
- Actitud receptiva cap als parlants i cultures diferents de la pròpia.

Criteris d'avaluació

1. Valorar la llengua estrangera com a instrument de comunicació i mostrar curiositat i interès cap a les persones que la parlen.
2. Participar en interaccions orals sobre temes coneguts en situacions de comunicació predictibles.
3. Entendre el sentit global i identificar informació específica en textos orals sobre temes familiars i d'interès.
4. Llegir i entendre el sentit global i algunes informacions específiques de textos senzills sobre temes coneguts.
5. Escriure paraules, expressions conegudes i frases a partir de models i amb una finalitat específica.
6. Elaborar textos senzills atenent al destinatari, al tipus de text i la finalitat.
7. Reconèixer i usar formes i estructures pròpies de la llengua estrangera, incloent-hi aspectes sonors, de ritme i entonació en diferents contextos comunicatius de forma significativa.
8. Usar estratègies bàsiques per a aprendre a aprendre, com demanar ajuda.
9. El llenguatge gestual, utilitzar diccionaris i identificar aquells aspectes personals que l'ajudin a aprendre millor.
10. Identificar els països on es parla la llengua estrangera, així com alguns dels seus aspectes culturals més representatius.

Àmbit social

El currículum de l'àmbit social inclou aspectes bàsics que permeten comprendre millor el món en què vivim. En aquest sentit, aquest àmbit recull continguts que des de les matèries de Coneixement del medi natural, social i cultural, Educació per a la ciutadania i els drets humans i Educació artística puguin ser rellevants per a assolir els objectius que es proposa. Discrecionalment poden afegir-se aquells continguts que, provenint d'altres matèries, puguin completar aquesta visió.

Contribució a l'adquisició de les competències bàsiques

En aquest context, les competències bàsiques es constitueixen en eines que proporcionen les claus que ajuden l'alumnat a comprendre millor el món que l'envolta i amb el qual ha d'interactuar.

Contribució al desenvolupament de la comunicació lingüística

És evident que no podem comprendre la comunicació sense el context en què s'integra i en el qual es produeix. El caràcter instrumental de la llengua proporciona l'eina bàsica per a la comprensió de la informació a què es refereix aquest àmbit. D'igual manera contribueix a fer que l'alumnat trobi les estratègies adequades d'expressió i comprensió que li facilitin l'expressió de les seves opinions de forma coherent i argumentada i pugui així afavorir el diàleg i la resolució dels problemes plantejats.

Contribució al desenvolupament de la competència matemàtica

La utilització dels números i de les operacions bàsiques faciliten l'anàlisi d'alguns fets concrets de la realitat, així com la resolució d'incògnites i problemes. De la mateixa manera, la competència matemàtica ajuda en el desenvolupament del pensament racional i del raonament lògic que permet una millor comprensió de la realitat a la que al·ludeix l'àmbit social. La utilització de les eines matemàtiques en la descripció i l'anàlisi de la realitat social amplien el

conjunt de situacions i fan més funcionals els aprenentatges associats a la competència matemàtica.

Contribució a la competència en el coneixement i la interacció al món físic

Aquest àmbit contribueix a fer que l'alumnat interioritzi una actitud positiva respecte a la seva interacció amb el medi físic i assumeixi la responsabilitat en el seu manteniment. Per aquesta raó, es potencien les habilitats i les destreses per a l'ús responsable dels recursos naturals, la cura del medi ambient, el consum racional, així com la protecció de la seva salut i la dels altres.

Contribució a la competència de tractament de la informació i competència digital

Des d'aquest àmbit es proporcionen a l'alumnat estratègies per al desenvolupament del sentit crític que li permeti la utilització de manera autònoma, responsable i eficaç de les tecnologies i de la informació. L'establiment de criteris de selecció de la informació proporcionada per diverses fonts segons criteris d'objectivitat i de pertinència, la distinció d'aspectes rellevants d'aquells que no ho són, la relació i la comparació de fonts o la integració i l'anàlisi de la informació de manera crítica són algunes de les aportacions fonamentals que es fan en l'adquisició d'aquesta competència.

Desenvolupament de la competència cultural i artística

Com a contribucions de l'àmbit social al desenvolupament d'aquesta competència s'ha d'esmentar la seva aportació a l'aplicació d'actituds de respecte, comprensió i gaudi de les formes d'expressió artístiques.

Competència per aprendre a aprendre

Aconseguir un nivell rellevant en l'autonomia dels seus propis aprenentatges adquireix en l'educació de les persones adultes un especial significat, ja que afavoreix la seva motivació. Des d'aquest àmbit s'hi contribueix, facilitant en l'alumnat estratègies que afavoreixin el desenvolupament de la seva capacitat d'anàlisi i selecció d'informació, així com l'aplicació d'aquelles habilitats instrumentals i de relació que li permetin la comprensió i participació crítica al seu entorn.

Contribució al desenvolupament de la competència d'autonomia i iniciativa personal

Des d'aquest àmbit es contribueix a fer que l'alumnat es reconegui com a membre actiu d'una realitat social en proposar-li eines que facilitin l'elaboració i l'aplicació d'estratègies personals basades en els continguts desenvolupats en l'àmbit de les ciències socials que col·laboren en la seva integració plena dins del context social en el que viuen.

Objectius

1. Conèixer i valorar les diferents manifestacions artístiques i relacionar-les amb els períodes històrics en què es van produir.
2. Conèixer els trets físics més rellevants de la geografia espanyola i del nostre planeta i els agents físics i humans que els modifiquen.
3. Identificar les característiques principals de la població espanyola i els seus sectors productius.
4. Situar en el temps les diferents etapes històriques, partint de la reflexió dels diferents aspectes de la vida quotidiana.
5. Utilitzar i valorar les tecnologies de la informació i de la comunicació.
6. Conèixer, assumir i valorar els principals drets i obligacions que es deriven de la Declaració Universal dels Drets Humans i de la Constitució espanyola.
7. Situar en el seu context la Unió Europea.

Continguts

- Manifestacions artístiques relacionades amb els períodes històrics en què es van realitzar.
- Aplicació en produccions pròpies d'aspectes observats en obres artístiques. Elaboració d'imatges utilitzant tècniques i recursos diversos.
- Audició de diferents estils musicals i relació amb el seu context històric.
- La diversitat del paisatge a Espanya. Les principals zones climàtiques espanyoles. Principals trets físics del planeta: continents, oceans i unitats de relleu més destacades.
- Agents que modifiquen el relleu: aigua, vent i accions humanes.
- Dades bàsiques sobre la població espanyola: piràmide de població, evolució i distribució de la població espanyola.
- Sectors productius. Definició i principals característiques.
- Aproximació a les diferents etapes històriques, partint del coneixement d'aspectes de la vida quotidiana: organització social, habitatge, formes de treball, mitjans de transport o comunicació.
- Les tecnologies de la informació i de la comunicació per a l'obtenció d'informació i com a eina per a l'aprenentatge i la comunicació.
- La Unió Europea. El seu origen i països que la componen.
- Drets i obligacions continguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i principis de convivència recollits en la Constitució espanyola.

Criteris d'avaluació

1. Reconèixer les diferents manifestacions artístiques, relacionant-les amb els períodes històrics en què es van produir.
2. Identificar els principals trets dels diferents paisatges i zones climàtiques espanyoles i ser conscients de la seva diversitat.
3. Analitzar les dades sobre la població espanyola i la seva evolució
4. Reconèixer les principals diferències i riquesa dels diferents sectors productius.
5. Relacionar les diferents etapes històriques amb els trets identificatius de cada una d'elles.
6. Obtenir informació, utilitzant com a fonts les tecnologies de la informació i de la comunicació i valorar-les de manera crítica.
7. Conèixer els drets i obligacions recollits en la Declaració Universal dels Drets Humans i els principis de convivència que recull la Constitució espanyola.
8. Ubicar i conèixer els diferents països que componen la Unió Europea.

Àmbit científicotecnològic

L'Àmbit científicotecnològic avarca continguts de les àrees de coneixement del medi natural, social i cultural, de Matemàtiques, i aquells continguts d'Educació física relacionats amb la salut i el medi natural. En aquest àmbit s'engloben diferents aspectes que faciliten el coneixement del nostre planeta, la nostra vida, el nostre món actual i els reptes diaris i futurs als quals ens vam enfrontar com a espècie. Les ciències i tecnologies fomenten la utilització d'aquesta dimensió més pràctica per al desenvolupament de destreses que permeten prendre decisions en aspectes relacionats amb la salut i el consum, l'economia familiar, comprendre els missatges que apareixen en els diferents mitjans de comunicació i exercir la crítica constructiva sobre alguns aspectes del món en què viuen.

Contribució a les competències bàsiques

Encara que resulta evident que des d'aquest àmbit es contribueix en major mesura al desenvolupament d'aquelles competències que, per la seva naturalesa, s'hi relacionen més directament, molts dels seus continguts afavoriran el desenvolupament de la resta de les competències.

Contribució a l'adquisició de la competència en comunicació lingüística

Per una part, ajuda a adquirir, comprendre i usar tant el vocabulari com el llenguatge específic de les matèries que l'integren. Per una altra, facilita a l'alumnat l'expressió, la interpretació i la representació del coneixement científic i tecnològic més bàsic tant a nivell oral com escrit, permetent-los interactuar en aquells contextos quotidians en què es faci referència en algun dels continguts de l'àmbit. La configuració i la transmissió de les idees i les informacions sobre la naturalesa, posa en joc d'una manera específica la construcció del discurs, dirigit a argumentar o a fer explícites les relacions entre conceptes, idees, fets, fenòmens, etc. La precisió en els termes utilitzats fa efectiva la contribució.

Contribució a l'adquisició de la competència matemàtica

Partint de la idea base que aquesta competència facilita a l'alumnat l'aplicació de les matemàtiques en diferents situacions de la vida quotidiana, resulta necessari conèixer i usar les eines matemàtiques per a la major comprensió i possibilitat de comunicació de resultats científics i tecnològics, així com en activitats relacionades amb el medi natural, el lleure i la salut.

De la mateixa manera, el llenguatge matemàtic ajuda a definir, plantejar i resoldre problemes de base matemàtica.

Contribució a l'adquisició de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Des d'aquest àmbit es pretén adquirir un coneixement bàsic per a la seva aplicació a la vida quotidiana. En aquest sentit, ajuda a conèixer i analitzar els elements i aspectes físics més simples tant del nostre món com dels éssers vius en general. Contribueix, per tant, a millorar el coneixement del nostre propi cos i de l'entorn, permetent a l'alumnat l'adquisició d'uns plantejaments de vida saludables no només per a ells mateixos sinó també envers el seu entorn.

Contribució a l'adquisició de la competència al tractament de la informació i competència digital

La principal aportació de l'àmbit a aquesta competència ha de veure amb la comprensió dels aspectes bàsics del funcionament i de l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació a nivell d'usuari, així com la valoració crítica de la seva funcionalitat. Els recursos propis de les TIC també permeten la modelització dels fenòmens que ens permet mostrar una visió actualitzada de l'activitat científica.

Contribució a l'adquisició de la competència social i ciutadana

Des d'aquest àmbit es contribueix a millorar la comprensió de la realitat social i del medi natural com a bé comú del qual n'hem de tenir cura a través del plantejament de diverses situacions en què l'ús dels coneixements adquirits ajudi a extreure'n conclusions basades en proves contrastables, per a descriure, analitzar i predir fenòmens socials i naturals. També és important la preparació per a la participació activa en la presa de decisions des d'una perspectiva fonamentada en la ciència.

Contribució a l'adquisició de la competència cultural i artística

La feina en aquest àmbit impulsa a valorar l'aportació en patrimoni cultural i artístic de les disciplines que s'integren en ell, comprenent la dimensió creativa i original dels avenços matemàtics, científics i tecnològics. Sens dubte, els museus de la ciència han de constituir un àmbit privilegiat per explorar com es manifesten les maneres de pensar relacionades amb la ciència que tenen les diferents cultures.

Contribució a l'adquisició de la competència per aprendre a aprendre

El desenvolupament de la capacitat d'organització i regulació del propi aprenentatge, així com la de gestió del seu temps de forma efectiva resulta fonamental per adquirir i per assimilar coneixements i destreses noves en diferents contextos. De la mateixa manera, es potencia el coneixement i l'ús de procediments i d'eines que afavoreixin una major autonomia personal. L'aprenentatge al llarg de la vida comporta la necessitat de plantejar-se qüestions sobre els fenòmens del nostre entorn i de donar respostes coherents, de tenir la capacitat de treballar en grup i de saber compartir el coneixement amb les altres persones.

Contribució a l'adquisició de la competència per a l'autonomia i iniciativa personal

Aquest àmbit proporciona un marc adequat per a impulsar l'esperit crític, així com l'autonomia intel·lectual de les persones en enfrontar-se a problemes relacionats amb la ciència i la tecnologia i participar en la presa de decisions.

Objectius.

1. Utilitzar el coneixement matemàtic per a comprendre, valorar i produir informacions i missatges sobre fets i situacions de la vida quotidiana i reconèixer el seu caràcter instrumental per a altres camps de coneixement.
 2. Reconèixer situacions del seu medi habitual per a la comprensió o tractament de les quals es requereixin operacions elementals de càlcul, formular-les mitjançant formes senzilles d'expressió matemàtica o resoldre-les.
 3. Apreciar el paper de les matemàtiques en la vida quotidiana.
 4. Conèixer, valorar i adquirir seguretat en les pròpies habilitats matemàtiques per afrontar situacions diverses.
 5. Elaborar i utilitzar instruments i estratègies personals de càlcul mental i mesura, així com procediments d'orientació espacial en contextos de resolució de problemes.
 6. Identificar els components dels ecosistemes i les seves relacions d'equilibri.
 7. Conèixer les principals fonts d'energia i el seu ús responsable.
 8. Identificar l'organització i el funcionament del cos humà.
 9. Promoure la salut personal mitjançant el desenvolupament d'hàbits saludables.
 10. Apreciar les aportacions de les ciències a la millora de la qualitat de vida de les persones.
 11. Iniciar-se en l'ús de l'ordinador.
- Continguts.
- Aprofundiment en els números naturals, decimals i racionals i les seves operacions. El seu ús en activitats quotidianes.
 - Divisibilitat. Múltiples i divisors. Números primers i compostos.
 - Expressió de parts utilitzant percentatges. Aplicació en situacions o problemes habituals; per exemple en descomptes, capacitats, enquestes i informacions sobre temes d'actualitat.
 - Repàs de les unitats de mesura, longitud, massa, temps i capacitat. Mesures de superfície i volum.
 - Estimació de longituds, superfícies, pesos i capacitats d'objectes i espais coneguts.
 - Les mesures d'angles. Mesura d'angles i l'ús d'instruments convencionals per mesurar-los.
 - La representació en el pla i a l'espai, escales i gràfiques senzilles. Ús de sistemes de referència. Ús de plànols del barri o de la localitat.
 - Proporcionalitat geomètrica: introducció a la semblança. Aplicacions i reduccions.
 - Diferents formes de representar la informació. Tipus elementals de gràfics estadístics.
 - Obtenció i utilització d'informació per a la construcció de gràfics. Estimació del grau de probabilitat d'un esdeveniment.
 - Iniciació en estudi dels ecosistemes com a unitat biològica. Les seves relacions d'equilibri. La diversitat dels éssers vius.
 - Identificació i localització en diferents representacions cartogràfiques d'elements rellevants de geografia física i política del món.
 - El cicle de l'aigua. L'aigua a la naturalesa, la seva contaminació i malbaratament. Actuacions per al seu aprofitament.
 - El cos humà: elements organicofuncionals (aparells respiratori, digestiu, circulatori, excretor; aparell reproductor; òrgans dels sentits i del sistema nerviós).
 - Adquisició d'hàbits de postures del cos i alimentaris saludables.
 - Coneixement de primers auxilis per a saber ajudar-se i ajudar als altres.

- Fonts d'energia: renovables i no renovables. La seva situació actual en el nostre entorn. Elements contaminants de l'entorn: mesures de protecció i conservació. Mesures pràctiques d'estalvi en el consum.

- Rellevància d'alguns dels grans invents i valoració de la seva contribució a la millora de les condicions de vida.

- Utilització de recursos senzills proporcionats per les tecnologies de la informació per comunicar-se i per col·laborar. Utilització bàsica de tractament de textos.

Críteris d'avaluació

1. Llegir, escriure i ordenar diferents tipus de números i realitzar operacions i càlculs numèrics senzills mitjançant diferents procediments en situacions de resolució de problemes i utilitzant raonaments apropiats.

2. Realitzar, en contextos reals, estimacions i mesures escollint, entre els instruments i les unitats de mesura usuals, les que millor s'ajustin a la naturalesa de l'objecte a mesurar.

3. Utilitzar les nocions geomètriques espacials per a situar-se a l'entorn i plànols amb escala gràfica per desplaçar-se i interpretar una representació espacial (croquis d'un itinerari, plànol de cases i maquetes) realitzada a partir d'un sistema de referència i d'objectes o situacions familiars.

4. Realitzar, llegir i interpretar representacions gràfiques d'un conjunt de dades relatives a l'entorn immediat.

5. Reconèixer i explicar les relacions entre alguns factors del medi físic i les formes de vida i actuacions de les persones, valorant l'adopció d'actituds de respecte per l'equilibri ecològic.

6. Identificar i explicar les conseqüències per a la salut de determinats hàbits de postura del cos i de l'alimentació. Saber reaccionar davant de determinats accidents.

7. Identificar fonts d'energia comuns, posar exemples d'usos pràctics i valorar la importància de fer-ne un ús responsable.

8. Conèixer les parts del cos humà i descriure el funcionament dels seus diferents aparells, establint algunes relacions fonamentals entre ells i determinats hàbits de salut.

9. Valorar i reconèixer diferents aportacions de les ciències a la millora de la qualitat de vida.

10. Utilitzar algun tractament de textos per a elaborar i per a transmetre informació escrita de forma senzilla.

11. En un context de resolució de problemes senzills, anticipar una solució raonable i buscar els procediments més adequats per a abordar el procés de resolució.

— o —

CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM

Num. 17796

Resolució del director gerent de la Fundació Hospital Manacor, de 29 de juliol de 2009, per la qual s'aproven les llistes definitives d'aspirants admesos i exclòsos per accedir mitjançant un procediment extraordinari al model de carrera professional del personal laboral de la Fundació, que pertany a categories o a altres agrupacions de caire no sanitari i d'aquelles sanitàries que no requereixen titulació universitària, així com del personal de la Fundació Hospital de Manacor que hagi complert seixanta anys o que s'hagi jubilat durant la tramitació del procediment.

Antecedents

- 1.- En el BOIB núm. 98/2008, de 15 de juliol, es va publicar l'Acord de la Mesa Sectorial de Sanitat subscrit el 26 de maig de 2008 mitjançant el qual s'aprova i es desenvolupa el model de carrera professional del personal del Servei de Salut de les Illes Balears que pertany a categories o a altres agrupacions de caràcter no sanitari i d'aquelles sanitàries que no requereixen titulació universitària, ratificat pel Consell de Govern mitjançant l'Acord de 4 de juliol de 2008.

- 2.- La magnitud dels col·lectius afectats i la complexitat dels procediments anteriors feren suposar un perjudici per al personal pròxim a la jubilació que fes una sol·licitud de participació en la fase d'implantació. Per això, en virtut d'aquestes consideracions i d'acord amb l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el director general del Servei de Salut de les Illes Balears va dictar la Instrucció 7/2008, amb la qual es va regular l'accés als procediments extraordinaris d'implantació de carrera professional del personal del Servei de Salut de les Illes Balears i de les entitats públiques sanitàries que en depenen que hagués complert seixanta anys o que s'hagués jubilat durant la tramitació d'aquests procediments.

- 3.- En data 6 de novembre de 2008, es va publicar en el BOIB (núm. 157)